

ליאור דיין

✉ leoredayan@gmail.com

אוכלים מוגזם

איך הפכנו למדינה שסובלת משגעת אוכל, וכיצד זה משפיע לנו על כל תחומי החיים

אז איך הידיים לא ירעדו לך ובסוף תחליט לעשות פניית פרסה ולברוח מהמטבח?

מיותר לציין כמובן שבתור מדינה שגנבה את המאכל הלאומי שלה היינו צריכים להצניע את כל עניין המזון ולשבת בשקט בפי"נה. אך במקום להבין את זה, במקום להבין שאנחנו מחדל גסטרונומי מזרח־תיכוני, נסחפנו בגל ביטור לים אידיוטי שכבש את המדינה הצעירה שלנו. תהילת המטבח בחסות החשק לעגבניות של אייל שני, הצמה של אהרונים והעו"ש של חיים כהן סג" וורה רבים מאנשי היישוב. ופתאום כל משמש מיושב על מצע עלי חסה זוכה לה תפעלות השמורה ליצירות מופת, ופתאום הפכה לה המילה "גאוני" לכלי לגי-טימי להגדיר מאכלים.

אפילו מנקודת המבט של רווק אני רוצה להתרעם על כך שבשל שגעת הבישול וחדוות המטבח אינך יכול לשבת בשום מקום לארוחת ערב עם בת זוג פוטנציאלית בלי שהדבר יהווה משבר כלכלי עמוק. ברור שההייפ מסביב העלה את מחירי האוכל לרמה מוגזמת מעבר לכל היגיון. עקרונית אוכלים לים בשביל לשרוד וזהו. בשביל לצרוך אנרגיה להמשיך לחיות וזהו. אבל לא כך במציאות של 2025 בישראל. קראתי השבוע כתבה נרחבת על צעירים שלא יוצאים לדייטים בשל המחיר הגבוה כל כך של ישיבה עם מישהי לדייט במסעדה. מיטב המוחות הציונים הגדולים - הרצל, א"ד גורדון, כצנלסון - הסבירו כמה חשוב לעלות לארץ אבותינו, לייבש ביצות ולהביא לעולם ילדים. התקומה, זה היה ברור, תגיע עם שיעור ילודה גבוהה. לא סתם בן-גוריון העניק הטבות מרחיקות לכת למשפחות ברוכות ילדים. הילודה כאן במדינת היהודים היא הצהרה, הכרזה, אבל הנה עכשיו, בשל הייפ הבישול המוגזם, מיטב נערינו לא יוצאים לדייטים והאופק נטול צאצאים עבריים. צריך להחליט - או ציונות ותקומה במדינה יהודית ודמוקרטית או בישול וחרווה קולינרית במדינת כל אזוריה. הבישול כיום, אין ספק, הוא סכנה המרחפת מעל המשך קיומו של העם היהודי. אז בכל פעם שאתם נכנסים למטבח או מדליים קים את הטלוויזיה על "מאסטר שף", תזכרו, מה שאתם עושים ברגע זה הוא מעשה שיש בו כדי לגדוע את עתיד העם היהודי כולו, לא פחות. ♦

מה שאני לא מנסה אני לא מצליח. לא מצליח להיכנס למטבח ולמצוא שם אושר. האושר שעליו כולם מדברים, האושר שבו כולם צופים בפרוייקט טיים. "מאסטר שף", "בואו לאכול איתי", "המטבח המנצח", "המטבח המנצח וי-איי-פי", אלו רק כמה משלל תוכניות הבישול המככבות על המסך ובטב"לאות הרייטינג. ואני יושב שם מול המסך, בוהה ולא מבין את חרות הבישול הגדולה. אחר כך אני נכנס למטבח, מנסה להוציא סיר אך כושל ומזמין וולט. פשוט לא מסוגל לסבול את התהליך הזה שנקרא "בישול".

זו תקופה קשה, התקורפה שבה אנו חיים. אנשים סוגדים לשפים ולאספרגוס. קדושת המטבח מנשבת מכל עבר, ורוח אייל שני מרחפת על פני המים. כיום אתה יכול למצוא את עצמך בקלות נקלע לשיחה שלמה שכל כולה דיונים כבדי ראש על ענייני קולינריה. כבודות ראש כמו זו שמוקדשת לענייני קולינריה במדינתנו, לא קיימת אפילו בפאנלים הביטחוניים הכבדים של אולפני החדשות. אני זוכר שפעם אשתי לשעבר צפתה בפרק של "מאסטר שף" (שבו אחד השופטים הצהיר ש"כשאני אוכל את המנה שבישלת, אני מרגיש שאני טועם את הזיכרונות שלך") וביקשה ממני: "אני רוצה שתבשל לי את הזיכרונות שלך". "מה זאת אומרת לבשל לך את הזיכרונות שלי?", תהיתי, "לבשל לך קריסטל-קראק?".

יש לי שני ילדים, אבל אני לא יודע להכין יותר משני דברים - אורז ודייסה. בזה מסתכם כל עולמי הקולינרי. בכלל, גם אם אתה ממש רוצה, אתה נכנס למטבח והיד רועדת. בראשך אתה משחזר את היום שעבר עליך - איך נסעת לעבודה וכל הדרך הביטו עליך שפים מחייכים מבעד לשלטי חוצות, ואיך בעבודה דיברו על הפרק האחרון של תוכנית הבישול התורנית, ואיך שכשסיימת את העבודה הלכת להוציא את האוטו מהחניה ובדרך לשם, בחלון הראווה של חנות הספרים, שוב פגשת פרוצופים של שפים חייכניים על עטיפות של ספרי מתכונים עבי כרס, ואיך שכשחזרת הביתה, התיישבת בכורסה בסלון ודפדפת בעיתון ובמדור הרכילות הבחנת בידעת רכילות על השף התורן שיוצא עם הכוכבת התורנית.

גם זה נהיה פרויקט. חביתה

תהילת המטבח בחסות העגבניות של אייל שני, הצמה של אהרונים והעו"ש של חיים כהן סג" וורה רבים. ופתאום כל משמש מיושב על מצע חסה זוכה להתפעלות השמורה ליצירות מופת